

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Sprawozdanie z II spotkania dyskusyjnego w ramach prac nad Projektem Planu Zadań Ochronnych (PZO) Obszaru Natura 2000 Ostoja Narwiańska PLH200024

W dniu 21.08.2012 roku w Zespole Szkół w Tykocinie odbyło się drugie spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy w ramach konsultacji społecznych do opracowania Projektu Planu Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Narwiańska PLH200024.

Spotkanie rozpoczęło się powitaniem gości. W imieniu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wystąpiła Pani Beata Bezubik - Regionalny Konserwator Przyrody.

Następnie wykonawca projektu z ramienia Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku Janusz Porowski przedstawił porządek spotkania (nikt nie wniósł uwag). Omówił także sprawy organizacyjne, metodykę i zarys problematyki tematów drugiego spotkania ZLW.

Merytoryczna część spotkania zaczęła się od przedstawienia przez koordynatora projektu Cezarego Popławskiego listy przedmiotów ochrony. Omówiona została ocena reprezentatywności siedlisk i gatunków w projekcie nowego SDF. Kolejno przeanalizowano wszystkie przedmioty ochrony pod względem stanu ochrony siedlisk i gatunków według kryteriów z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. Zaproponowano włączenie nowego gatunku do przedmiotów ochrony – kozy *Cobitis taenia*.

Po krótkiej przerwie na kawę, w drugim module wykonawca przeprowadził analizę zagrożeń dla przedmiotów ochrony na terenie ostoi. Każdy przedmiot ochrony omawiany był oddzielnie, z podaniem zdefiniowanych zagrożeń istniejących i potencjalnych.

Trzeci blok tematyczny poświęcony był celom działań ochronnych i proponowanym zadaniom ochronnym dla przedmiotów ochrony. W tej części została poruszona problematyka aktualności i jakości istniejących danych przestrzennych dotyczących przedmiotów ochrony. Wykonawcy projektu zwrócili uwagę na duże luki i nieścisłości w wiedzy związanej z w/w zagadnieniami, co jest konsekwencją braku inwentaryzacji dla siedlisk nieleśnych na terenie ostoi. Wynika to przede wszystkim z dużego jej areалу, charakteru przedmiotów ochrony oraz samej ich dynamiki i zmienności w czasie. Próby omawiania poszczególnych

przedmiotów ochrony pojedynczo (cel działań ochronnych, a następnie działania ochronne, które mają zapewnić osiągnięcie postawionego celu) kończyły się wnioskiem o konieczności przeprowadzenia inwentaryzacji i aktualizacji bazy danych – znalazło to zrozumienie i akceptację znacznej części ZLW. Potrzebę inwentaryzacji kierowano w stosunku do większości siedlisk (wydm 2330, starorzeczy 3150, zarośli jałowca pospolitego 5130, muraw napiaskowych 6120, muraw kserotermicznych 6210, muraw bliźniczkowych 6230, łąk trzęślicowych 6410, łąk selernicowych 6440, łąk świeżych użytkowanych ekstensywnie 6510, lasów łągowych dębowo-wiązowo-jesionowych 91F0 i dąbrów świetlistych 91I0), gatunków roślin (leńca bezpodkwiatkowego 1437, sasanki otwartej 1477, rzepika szczeciniastego 1939), ssaków (nocka łydkowłosego 1318, nocka dużego 1324, wydry 1355), płazów i gadów (traszki grzebieniastej 1166, kumaka nizinnego 1188, żółwia błotnego 1220) oraz bezkręgowców (skójki gruboskorupowej i 1032, czerwończyka fioletka 4038). W stosunku do siedlisk hydrogenicznych (zalewanych, mulistych brzegów rzek 3270 i ziołorośli nadrzecznych 6430) widziano potrzebę utrzymania i ochrony siedliska przez realizację czynności edukacyjnych dotyczących konsekwencji zanieczyszczenia wód powierzchniowych i zmiany stosunków wodnych. W przypadku dwóch siedlisk leśnych (grądów 9170 i łągów 91E0) sugerowano zachowanie siedliska we właściwym stanie i doprowadzenie form zniekształconych do stanu właściwego poprzez rozłożoną w czasie stopniową przebudowę drzewostanów zdominowanych przez gatunki obce ekologicznie w celu uzyskania składu drzewostanu właściwego siedlisku przyrodniczemu oraz eliminację podczas zabiegów gospodarczych ekspansywnych obcych geograficznie gatunków drzew i krzewów. W stosunku do ryb (minoga ukraińskiego 1098, bolenia 1130, różanki 1134, piskorza 1145 i kozy 1149) sugerowano, iż gatunki tej grupy nie wymagają prowadzenia specjalnych działań ochronnych. Powinny być tu realizowane działania nastawione na niepogorszenie się warunków ich środowiska (powstrzymanie czynności zmieniających stosunki wodne w obszarze czy ingerujących w koryto i brzegi rzeki). Bardzo kontrowersyjnym gatunkiem okazał się bóbr 1337, dla którego nie planowano działań ochronnych, ze względu na sugerowaną bardzo dużą jego liczebność, dynamikę wzrostową populacji oraz rosnącą liczbę szkód gospodarczych. W trakcie dyskusji wielokrotnie podkreślany był fakt narastającego problemu związanego z tym gatunkiem oraz zastanawiano się nad możliwością jego rozwiązania.

Pod koniec spotkania wykonawca projektu Janusz Porowski zaproponował gremium zebranemu na spotkaniu możliwość omówienia problematyki Programów

Rolnośrodowiskowych terenu ostoji przez przedstawiciela ARiMR, jednakże ze względu na symboliczną reprezentację środowisk rolniczych problem jedynie w zarysie został zobrazowany - głównie pod kątem prawnym.

Na koniec omówione zostały sprawy organizacyjne związane z funkcjonowaniem Platformy Informacyjno-Komunikacyjnej (PIK), w kontekście zamieszczenia dokumentu Projekt Planu Zadań Ochronnych i zgłaszania uwag przez portal. Przedstawiono także zarys tematów trzeciego spotkania ZLW, które odbędzie się 18.09.2012 r.

Drugie spotkanie ZLW zakończył obiad w trakcie, którego w podgrupach trwały ożywione rozmowy dotyczące m. in. rozpatrywanych wcześniej tematów.

Podczas dyskusji poświęconej analizie zmian w SDF i ocenie przedmiotów ochrony, poruszano między innymi następujące problemy:

Dariusz Godlewski - w przypadku siedliska 91F0 należy zmienić ocenę szans zachowania siedliska z U1 na U2;

Dariusz Godlewski - problem utrzymania siedliska dąbrowy świetlistej 91I0 wiąże się z zakazem wypasu zwierząt gospodarskich na gruntach leśnych;

Grzegorz Piekarski - dlaczego w przypadku bobra ocena reprezentatywności populacji wynosi C?;

Anna Makowska - w przypadku nocka dużego i innych nietoperzy nastawienie ludzi poprawia się. Zanika zjawisko umyślnego działania na szkodę tej grupy ssaków. Ma to również odzwierciedlenie w prowadzeniu remontów w budynkach, na strychach i w piwnicach;

Marek Gruzel - należy ocenę populacji bobra zmienić z FV na XX, ponieważ stan jest nieznan, a nie właściwy czy nadmierny;

Beata Bezubik - należy przyjąć w przypadku bobra stan FV;

Dariusz Godlewski - należy rozważyć możliwość zmiany oceny stanu populacji wydry z XX na FV;

Marek Gruzel - jeżeli będzie przeprowadzona inwentaryzacja siedlisk i gatunków, to czy wyniki będą dostępne – ma to duże znaczenie dla użytkowników i dzierżawców gruntów;

Grzegorz Piekarski - dla wszystkich siedlisk nieleśnych zalesienie należy uznać za zagrożenie istniejące;

Dariusz Godlewski - zabiegi melioracyjne są zbyt szerokim pojęciem - za zagrożenie należy uznać osuszanie;

Dariusz Godlewski, Andrzej Golembiewski - zagrożenie zgryzania na siedlisku grądów 9170 nie jest związane tylko ze zwierzyną łowną (np. łoś nie jest gatunkiem łownym), należy doprecyzować o jakie gatunki i kategorie chodzi;

Marek Gruzel - bóbr stanowi zagrożenie dla siedlisk łągów 91E0 i lasów łągowych 91F0;

Kamil Gurowski - siedlisko 91F0 może mieć źle dobrany skład gatunkowy na gruncie, głównie ze względu na niedostateczne rozpoznanie terenu, nie zaś ze względu na źle zaprojektowane składy upraw czy działania umyślne;

Kamil Gurowski - na siedlisku 91F0 problemem jest fakt, że potencjalnie współdominujące gatunki nie odnawiają się (jesion, wiąz) - konieczne jest umożliwienie odnawiania powierzchni łągów i lasów łągowych olszą do chwili ograniczenia dotyczących ich zjawisk chorobowych. Inne rozwiązania są nierealne ze względu na brak istniejących alternatywnych gatunków mogących stanowić niezbędną domieszkę na siedliskach łągowych;

Beata Bezubik - żółw błotny powinien w SDF-ie otrzymać ocenę D;

Beata Bezubik - zagrożeniem dla skójkii gruboskorupowej jest odmulanie rowów;

Anna Makowska – w stosunku do czerwonończyka fioletka należy dbać o kurtyny osłonne (zakrzewienia śródpolne) – takie zalecenie powinno się znaleźć w działaniach ochronnych.

Spotkanie prowadzono w sposób umożliwiający w każdej chwili zadawanie pytań wykonawcy PZO i dyskusowanie z obecnymi na sali. Okazało się, iż przyjęta forma jest właściwa i zasadna, ponieważ członkowie ZLW i zaproszeni goście prowadzili merytoryczną dyskusję. Jej efekty dużo wniosą do tworzonego Planu.

Nie jesteśmy w stanie przytoczyć w tym miejscu wszystkich wypowiedzi, ale przedstawiliśmy znaczną część istotnych zagadnień dyskutowanych i pytania zadane wykonawcy Planu. Uzupełnieniem tego sprawozdania jest prezentacja, która była przedstawiona na spotkaniu. Prezentacja ta dostępna jest na stronie internetowej RDOŚ w Białymstoku.

Koordinator PZO Ostoja Narwiańska
Cezary Popławski